

# ТУРЦИЯ

—○○○—

ВЪСТНИКЪ ЗА ИНТЕРЕСИТА НА НАРОДЪТЪ.

—○○○—

ТУРЦИЯ излязува сѣка сѣбота. Годишната цѣна за въ имперіята по царската поща, е 4 бели мерицѣта; а вънъ отъ имперіята, 5 бели мерицѣта. Спомо- ществованіята трѣбува да сѣ години и предплатени. Писмата които са относитъ до редакціята са подписуватъ до Н. Геновича и П. Р. Славейкова. Вън- шинити настоятели отговарятъ за вѣстникъ. Подписката за спомоществованіята става направо въ Цариградъ—Галата при издателити.

2 СЕНТЕМВТИЯ (ПО НОВИ СТИЛЪ)

—○○○—

12 РЕЮЛЪ-АХИРЪ 1282 ОТЪ ЕГИРА.

**У**моляватъ са онія отъ нашии кореспонденти въ градищата на които хо- лерата бы са повила, да ни пишатъ съсъ първо. Намѣреніето ни е да освѣтлимъ мѣст- ното правителство върху ижнѣшескити мѣр- ки които трѣбува да са земѣтъ срѣщу хо- лерата.

## ЖЕЛѢЗЕНЪ ПЪТЬ ОТЪ ВАРНА ДО РУШЧУКЪ.

Надаване на акціити запазени за отоман- ската имперія споредъ вадетата на ак- тѣтъ на отстъпката.

Публиката са извѣстѣва чѣ подписува- ніята на акціити за желѣзниятъ пѣтъ отъ Варна до Рушчукъ запазени за Турція ще са отворятъ отъ 1 Септемврія дѣто иди спо- редъ слѣдующити условія:

Акціити сѣ отъ 22 турски лири (20 лири стерлинни) които ще посятъ фѣйда по 5 на стотѣхъ на годината, гарантирана отъ правителството.

Тѣ са издаватъ съсъ цѣна по 13 турски лири и 20 гроша (лири стерлинни 12).

За сѣка една акція ще са давѣтъ ко- гато са подписува 5½ турски лири, отъ кон- то 3 лири турски и 30 гроша ще предста- вляватъ залогѣтъ а отъ турскити лири 2 и 20 гроша ще представляватъ първото виш- савіе на парити.

Остатѣкътъ който са вѣскача на 7 т. л. и 70 гр. ще са поиска послѣ иброеніето на парити ще стани въ сѣщото врѣме когато станѣтъ анелити които ще са направятъ въ Инглѣтера и за които ще са даде извѣс- тіе въ мѣстнити вѣстници.

Подписвачити ще иматъ право да пла- тѣтъ напълно своити акціи споредъ цѣната на подписваніята (турски лири 13 и 20 гр.).

Когато са прави линіята фѣйдата по 8½ на стотѣхъ ва година върху дадената сума ще са заплаща на сѣко тримѣсечіе въ Ца- риградъ и Варна при Господа К. С. Халсонъ и сѣдружіе, банкери на компанията.

Като туку са свърши линіята, акціити ще са радуватъ съсъ фѣйда по 8½ за сто- тѣхъ на година (върху даденіята капиталъ) гарантирана отъ правителството, и ще зе- мѣтъ участіе въ сѣчкити ярови които ще могатъ да са ускѣществѣтъ.

Подписката е отворена:

Въ Цариградъ при Господа К. С. Хал- сонъ и Сѣдружіе

Въ Рушчукъ и Варна у писалищата на прѣдпріимачити.

Запискити за акціити ще са давѣтъ на сѣки подписвачъ срѣщу заплащаніето на 5½ турски лири за сѣка акція.

## ЦАРЕГРАШКИТИ БЪЛГАРИ.

Цареграшкити Българи сѣ сѣкоги бы- ле отлични въ патриотизмътъ и родолюбіе- то си отъ другити наши съотечественици по ванъ. Тѣ сѣ жертвовали много за нрав- ственно-религиознитъ успѣхъ на народѣтъ; и ни учѣнявали твърдѣ сѣкно тѣя жертви наедно съсъ сегашното прозрѣніе; повече, тѣ сѣ биле първити защитници на народно- то честюбіе, първити поддрѣпители на на- родната книжнина, първити поборници на на- роднити права, и най сетѣвъ първити рас- пространители на народното име, име косто бѣше изчезнало и отъ географическити кар- ти и отъ съврѣменнити исторіи.

Дѣйствиелно, чрезъ тѣя великодушни жертви и чрезъ тѣя патриотически усилія на нашии мѣли цареграшки съотечественици, името Българинъ блѣсна съсъ голѣмъ шумъ въ исторіята на сѣчкити народи. Ев- ропѣ са почудѣ дълбоко; и, додѣто мис- леше Европѣйска Турція населена съсъ чистѣ Гръци, тѣя позна тутакѣ съществованіе- то на единъ другъ народъ коренно разни- ченъ отъ грѣцѣя, было въ пропозрѣніе- то си, было въ изгнати си, было въ прѣ- даніята си; единъ народъ трудолюбивъ, прилѣжливъ и гостопрѣимливъ; единъ на- родъ кроткъ и слабденъ съсъ дарби за сѣ- какви науки; единъ народъ, най сетѣвъ, искренъ, вѣренъ и достоенъ да бѣди като една прѣграда за вліяніята на панславистити.

Слѣдствіята на това народно събужда- ніе дадохѣ най добри плодови. Облаци на мрачината са распрѣснахѣ. Училища са от- ворихѣ. Черковѣ са отворихѣ. Майчинѣтъ ни языкъ фана да са прѣподава на сѣкадѣ; и постепениъ тоѣ земаше едно съразмѣрно развитие по сѣчкити градища. Вѣстници са основахѣ. Фанариотското духовенство са от- фърли енергически. Единъ патриотически духъ облада сѣчкити сѣрца. Сѣки спомогна много или малко на тѣя всеобща еманципа- ція на народѣтъ; и въ цареграшкити Бълга- ри сѣ сѣкоги биле примѣръ и ръководѣ на сѣчкити тѣя народни движенія, и за това нѣ ги почитамъ и ще ги почитамъ сѣкоги.

Нѣ като фалимъ тѣй доблѣствено и тѣй праведно милити си цареграшки съ- течественици за благороднити услуги които сѣ направили на отечеството ни на други епохи. Можимъ-ли тѣй сѣщо да ги пофа- лимъ и въ днешнити врѣмена?

Нѣ, далечъ отъ тѣмъ. И това нѣ, нѣ го пишмъ съсъ най-голѣма сѣръб на сѣр- цето си, съсъ най-дълбоко сѣтресеніе въ душата си. Нѣ, цареграшкити Българи не сѣ достойни за пофала: тѣ не сѣ живи; тѣ сѣ умрѣли; тѣ сѣ убити въ нравствені- ятъ и умствениятъ си животъ; тѣ не чув- ствуватъ днесъ нищо; тѣ живѣятъ мани-

нидно и египетически.

На други врѣмена цареграшкити Бѣл- гари дѣйствуваха и съсъ това тѣ даваха примѣръ на другити да дѣйствуватъ за об- щественити интереси на народѣтъ. Тогѣва сѣчко отиваше напредъ. И онія които ги глѣдахѣ отъ страна, имъ зафаливахѣ като видѣха чѣ Българити прѣстанахѣ да сѣ кра- ва за доеніе на грѣцката патриаршия; чѣ тѣ влязохѣ веки рѣшително и сигорно въ на- тѣтъ на бѣдного си назначеніе.

Днесъ, сѣчко изчезна: сѣчко сѣни въ една дълбока летаргія. Вѣпросѣтъ угасна: черковата са изостави! Цареграшкити Бѣл- гари истинахѣ въ сѣчкити общенѣлѣзни пред- пріятія както едно мрътво тѣло; тѣ нецѣтъ да знаѣтъ нищо веки за това дѣто го казу- ватъ общественити интереси.

И отъ дѣ ни идѣта неамѣрима злина? Тя ни иди безъ сѣмѣніе отъ чорбаджити и отъ минити представители. Тѣ зафанахѣ голѣми работи, и не искарахѣ нити една; общѣхѣ много нѣща, и не извършихѣ нити едно; прѣвѣзгласихѣ безбройни лѣжки, и нити една можихѣ да турятъ въ дѣйствиѣ като свѣтътъ.

Отъ тука слѣдува чѣ цареграшкити Българи като познахѣ съврѣшенно тѣхната лѣжлива рѣла въ общественити работи, са отгѣглихѣ тутакѣ, и подиръ тѣхъ са отгѣ- глихѣ сѣчкити други наши съотечествени- ци; и днесъ намѣсто да вървимъ къмъ обра- зованіето и просвѣщеніето за да са туримъ на височината на другити народи съсъ ко- то живѣимъ, нѣй вървимъ назадъ каквото рацити.

Нѣма нише чѣ цареграшкити Българи сѣ добри родолюбци. Нѣ за да бѣдѣтъ прак- тически добри патриоти, тѣ трѣбува да и- мѣтъ истеръ истемѣсъ просвѣтени предво- дители. Едно сѣщо не върви безъ пастырѣ, нити единъ народъ безъ предводители.

Прѣдъ врѣме българскіятъ народъ вър- вѣше напредъ зашто имаше добри предво- дители: днесъ тоѣ върѣ назадъ, благода- реніе на слѣбѣтъ егонизмъ на нашии чѣй ба- дѣи и на нашии минити представители.

Нѣ сѣи сѣкоги осѣждамъ тѣя чорбаджѣи и тѣя минити представители за тѣхнитѣ без- сѣвѣстни работи, и днесъ нѣй можимъ пакъ да ги осѣдимъ, нѣ за други нѣща по общи и по деликатни.

За какво са касѣй? Касѣй са за холе- рата. Прѣзъ епидемическѣтъ периодъ когото мръсѣрахѣмъ, сѣчкити предводители на чуж- дити народи отъ столицата отворихѣ разни листови и спомогнахѣ задущѣвно на бѣднитѣ си съотечественици. А какво ишрѣвѣха нѣ- шити чорбаджѣи и нашии минити представите- ли? тѣ са отгѣглихѣ по Бозфортѣтъ и оставихѣ своити съотечественици на расположеніето

на холерата. Колко Българи незагубиха тъй животът си! Колко хорица не станаха жертва на безгръбните!

Тъй ли щеше да са случи ако са бше отворил единъ листъ по цареграшкини Българи?

И това са нарича патриотизъмъ въ чорбаджиити и представители! Тъжко и горко на този патриотизъмъ!

#### Прочитани въ вѣстникъ Дунавъ.

„Отъ видинските Българи няколко дѣкомисленни които не сж благодарни отъ видинския владика, и нѣкои зломыслиници прѣзъ дѣтъ си нападнали на видинската митрополія грубо и бунтовнически, като фанали да фърлятъ камани по прозорци и да трушатъ портити. Тѣ стоѣли на сръца и на запѣтатата, които некаси да ги размахатъ.“

„Постакини на тѣ хора споредъ законътъ изискуватъ едно строго наказание.“

„На пристигнуваніето на Н. В. Пашата въ Видинъ отъ Нишъ, излизатъ двадесетъ и четири души отъ оня, които дали първо поводъ на тоя бунтъ, и слѣдъ съдебната четернайсетъ тѣ са задрѣли въ Видинъ съобразно съсъ законътъ, за едно опредѣлено време споредъ стѣпенъ на прѣстѣпленіето и на кабахатъ имъ. А десетъ души са доведоха въ Русчукъ наедно съсъ Н. В. Пашата за да са накажатъ.“

#### НѢКОЛКО ДЕНА РАСХОДКА ВЪ ПЛОВДИВЪ.

Мари шихашара, кадъ ходишь только въ време по махалата? — коконама, перемъ днесъ, та поискахъ още едно корито у кокона Стойка. Тѣй мъмринше една господжа Пловдивка прѣзъ прозорца на чикмата шестнадесетъ годишна сугина, кога заминавахме изъ една отъ улицити на Пловдивъ, за който нинъ е думата ни.

Тоя градъ са нахожда наикътень възъ една дълговата рѣчка, издигната врьдъ едно доста широко поле, на които най-високо място е около 125 аршина. Сръдулекъ на Румели, той е на сухо скеля, т. е. пристанище, което и не е до толкъсъ на сухо, че прѣзъ него тече рѣка Мѣрица, по която търговцити пращатъ съ Салове доръ до Енесъ жита, оризъ и чямово кересте, което съвжътъ въ планина Доспатъ и рѣжатъ въ село Батакъ, дванадесетъ часа на разделечъ. Жителити му сж Турци, Българи и Гръци. Православни, Българи, Павликани, т. е. Католици, Ерменци, Евреи и нѣколко души Цигани. Турцити сж табаци, сараци, вѣжаре, доурамаджин, и бербере; Българити и Гръцити абаджин, кожухаре, казасин, бѣджин, кавганкин, астаржин, казанжин, бакалин и брашнаре; Павликинци железаре и нѣкой продаватъ дреболія; Ерменцити шиначи; Евреити ахтаре и сарафи, а Циганити джамбази, свѣраче и коначи, и три-гъхъ хубави занаяти въ рѣцѣти на Циганити! Количеството спорѣдъ желѣзнити пѣтища е обогатило Европа съ хиляди милиони, музиката е направилъ Европѣнцигити ингомни и благородни, а отгледаніето на конѣти сж нахожда тамъ въ рѣцѣти на царѣти. Въ чирѣтата му има и нѣколко маази, каменнѣстради, които продаватъ скуномъ шавска, пингизска, виенска и колонійна стока; това сж тяжкити търговци въ Пловдивъ. Тѣи нѣматъ обща касе, да сж улесняватъ въ търговіята, та, кога нѣкой прѣими потреба за паръ, принуденъ е да плати повече отъ 18 % и гъхъ мжно намира. А на нѣкого сиромашако бы да дотрѣбать двадесетъ и петъ гроша съ фанда, за да плати вергия или бѣдѣлъ докль са съдобе съ паръ, той е принуденъ да плати най-малко два гроша за тѣхъ на мѣсець, и то съ залогъ, което иде сто на стотъхъ! Явно

е, че въ подобни обстоятелства, търговіята и земледѣліето, немогатъ напредна. Въ Русчукъ са основали въке за земледѣлцити общъ касеж, та надѣжа е, че и Пловдивъ скоропче послѣдва добрый толъкъ примѣръ. Главна храна на Турцити е пѣлафъ, на християнѣти сырѣице и хлѣбъ, на Евреити печени яйца, на Циганѣти говѣжда или овчи дробъ. Между жителити владѣе една напръгательность извънъ мѣрка: женити сж затѣчатъ да раждатъ колкото дѣца могатъ повече, что то мжно иде нѣкогажъ на една майка сама да ги отгледава, а мжѣсти да печелатъ паръ безъ да имъ знаатъ сж щето употребленіе, че нѣкои отъ тѣхъ и да сж придобили безкрайно иманіе и богатство, живѣятъ сиромашки. Православнити, Славянско происхождение, двѣляся на Българи и Гръци: Българи, които не припознаватъ цариградскій патриархъ; Гръци, които го припознаватъ за тѣхънъ духовенъ началникъ. Споредъ това тѣи сж ненавѣждатъ до толкъсъ, что то нѣкой чсто сръца двама брати, единъ да бѣде Българинъ а другъ Гръкъ. Единъти и другъти говорятъ български и гръцки, нѣ има и нѣколко кжѣти елински. Стани сутрѣна, пилъ не пилъ кафе у васъ иди си на дюкяна, етои тамъ несѣ-денъ, на обѣдъ хашии малко сиреніе и хлѣбъ, вечеръ иди у дома си, пийни чѣпна мастика, па сѣ навечеръ что то намѣринъ зготвено, легни си да поспишь и пакъ стани: това е всичкий пловдивскій животъ. Пловдивъ нѣма на около си общо место за разходка, за това тѣи въ празникъ оставатъ повечето у тѣхъ си и сѣ прѣдани на сѣнь. Кжѣтата имъ са голѣми дървени два ката, вросжътъ имъ е на чѣтыре-кошета чѣтыре одан, изъ между по едно вылече и врьдъ единъ голѣмъ салонъ, въ които владѣе една извънрядна чистота. На повечето отъ тѣхъ на вторій катъ не живѣе никой, а го правятъ само за вънѣшние великолѣпие или да запущатъ на близосѣда си хубавый видъ. Тѣи нѣматъ зимны одан, почто долгерити ги правятъ лѣтень, та забравятъ, че има и зимно время. Оданти са постанали съ мѣндерѣнци, канѣлата и столове, т. е. размѣсено турскій съ европейскій обичай. Повечето кжѣти и най-малче новити отъ вжѣти иматъ видъ на едно трѣгалло зѣбѣсто, кошетата на оданты сж испжкнати всичкити на вънъ отъ вѣмъ пѣти. Изобщо жителити въ тоя градъ иматъ го за грамотно нѣчто да сѣ даде нѣкой една часть отъ кжѣтата съ корія, а да ходигъ съ дрипавы, закрѣпены и кырлѣвы дрѣхы иматъ го за похвала и икономія, и казватъ за единъ такъвъ да е прокопсанъ. Тѣи единъ пѣтишкѣ е принуденъ да сѣди по ханичѣтата, дѣто той трѣбува да прави бой ноцмѣтъ съ дървенци и бѣлхы, а денемъ съ мухы и снагата му да заприлѣча на пѣстѣрѣ. На тукашнити ханджѣи само тефгерити имъ вѣрятъ по европейскій усулъ, а оданты имъ сж постанали съ една рогозка, нѣидѣ намира гостѣти и по едно дошече натѣкано съ сѣно. Пѣтинѣтъ сж затѣври тамъ отъ захождение слѣнце какго въ единъ монастырь, и по нѣкогажъ за проминуване на усомтената ноцъ слуша да похитѣна изъ нѣкой отъ оданты на хана:

Два славели на единъ клонъ кацали.

Две либета на сръца гадали, и т. д.

Ако бы нѣкой гостъ да останаше за много время въ градъ, то не е чудно да намѣри въ негдѣ нѣкой порутѣна кжѣта едно кюпе да сѣди, обаче споредъ тукашній обичай, той нѣма правдѣ да земе сугуби, такава привилегія иматъ само задомѣнѣти, а вжѣта безъ жена и мжжъ безъ паръ, отъ нѣ да ги гори! Главното произведение въ Пловдивъ е орѣзътъ, който съятъ наоколо сѣдѣи градъ нараздалечъ поливна чѣсъ, та периодическата трѣска е тукъ мѣсѣца бѣдѣсть, която

нѣвгажъ не оставя нито сѣдного въ градъ да го недокачи, за това тѣхнити лица сж жълто-прѣблѣднѣлы. Други двѣ три болести, може бы и по-злы отъ трѣската, които газятъ также жителити толкъсъ, что то на мнозина нѣзѣты образѣватъ на вънъ тѣпъ жѣлъ. Отъ тѣхъ сладкы-медены да сѣ отърватъ Пловдивци, трѣбува, кога сѣ женятъ да глѣдѣтъ колкото сѣ може да сѣ зематъ отъ най-далеченъ родъ, да сѣ хранятъ сѣкогажъ съ печено мѣсо и да пѣтъ по малко черно вино. Малкото Павликѣнци, които са нахождатъ въ тоя градъ, зачото въроисповѣданіето имъ не ги прощава да сѣ размислятъ съ православити, принудени сж да сѣ зематъ по отъ близенъ родъ. Тѣи мнозина отъ тѣхъ иматъ челостити издѣдены на вънъ и джунѣты дебелы, т. е. тѣи начнуватъ да сѣ упростиаватъ и да дохождатъ по-близо до дивото състояние на първобытній чловѣкъ. Пловдивци като нѣматъ сѣпантѣфическы познания и нѣкое высоко образование, нѣматъ и индустріа, та и немогатъ да произведжъ нѣчто посредствомъ искусството, за то сѣ прѣдаватъ повече на мѣстна търговія, която обръщѣтъ съ земны-произведения: да прѣкупятъ оризъ или жито по-время на берѣдѣа и прѣзъ зимата да ги прѣпродатъ, или да хранятъ лѣтемъ по малко копрѣна, която не умѣятъ да истѣкаватъ, часто са случавъ една кокона да продаде три окы сурава-копрѣна, за стойността на която сѣ купува единъ копрѣненъ флансъ едѣмъ ли да дойдѣ ето драма. Нѣколко отъ Евреити испращѣтъ жита съ сѣловеги по Марица, зачто християнѣти се боѣтъ да сѣ пушатъ стокажъ по водата, и чѣпорѣдъ тѣхното казаніе, тѣи бѣлѣ-както Гома, т. е. тѣи чакатъ да видѣтъ ли да сѣ уверѣтъ по напредъ за печалбата на нѣкоя работа, не чѣтѣтъ да сѣ заложѣтъ, та бѣлѣтъ еѣма сѣмѣнѣкоити не сж видѣли извѣрѣтъ. На нѣколкомина причина за обѣтѣвѣгѣваніе е нѣкой монастырь, нѣкой черква, нѣкой жидугеръ, и както намѣратъ своѣинтересъ въ божественныгъ работы, тѣхната побожностъ достига и до фанатизмъ. Тѣи нѣкой часто видѣда свѣтлыгъ иконы да хвъркатъ отъ лѣоза на лѣоза, отъ кжѣта въ кжѣта, и хората скуномъ да тичатъ да пѣлятъ вопѣны свѣци смирѣнно прѣдъ тѣхъ и да имъ са покланѣтъ. Сръдулекъ на Румели, има всичкити суравы произведѣнїи, както: копрѣна, памукъ, вълна, ленъ, кълѣнѣца, лѣи, множество цѣвкѣ. Пловдивъ е най-згодното мѣсто за фабрики, тѣи сж единственното срьдство, които щѣтъ убогатѣтъ жителити и най-малче единъ желѣзенъ пѣтъ отъ Пловдивъ до Бургасъ. Сѣдурѣство има въке за направа на памучна фабрика въ Пловдивъ, за която има надѣжба, че съ сѣдѣйствието на Пловдивѣци иде уиѣе отворъ за малко время. Изобщо отъ подобни заведенія зависѣ добро-то поминуване и благоденствіето на всичкити жители. Пловдивѣци вѣстѣо да са изнемогають да търсѣтъ дѣто нѣма цѣръ за лошотѣти отъ които тѣи страдатъ, тѣи можѣха да го търсѣтъ повече тамъ дѣто е, сирѣчь у нихъ сжѣтити и въ тѣхното умственно и нравственно развѣтие.

#### КОРЕСПОНДЕНЦІИ НА ТУРЦІИ.

ТУЧА, 10 Августъ. — Холерата са появи въ градътъ ни. Много-случаи са подтѣврдѣли предъ нѣколко время, въ нѣкой незначѣше да повѣрѣа чи тѣ происхождаха отъ сжѣца холера. Сега сѣки са убѣди. Единъ общъ страхъ обладава сѣкѣити сръдѣца.

Отъ начато още когато чухими поѣваніето на тая заразителна болѣсть по Цариградъ и други азіатскѣи страни, нѣи са бѣхми много страшно уплашили, нѣ съ молбѣти които сѣки правеше въ черкова, нѣи имѣхми на:

джда чн тоя бычь не ще можн да нн посѣти.

Днес сичкити тѣя надежди са изиграха. Щомъ са появи въ Сулина, нѣй заключихи завчасъ чн ще са поѣви и въ напѣиъ градъ. Нѣй не сми быде излѣгани. При сичкити нѣи-нически мѣрки които зѣ главнѣиъ нн управителъ Расимъ-паша, холерата сполучи да влѣзе въ градътѣ нн; на прѣвѣиъ, на вторѣиъ день тѣ бѣше слаба, нѣ сега тѣ са умножи до толкова много щото на день умирахъ 50—60 души, число което е много като за Тулча. Сичкити хора са испомашени. Ти мори съсъ строгостъ повечето сиромасити които нѣматъ средства за да държатъ една добра дѣта. Нѣй богатити не са страхувать малко. Защото подиръ беднити класови, тѣ можн да зафани да мори и богатити.

Синцарити липсуватъ. Тѣй сѣщо можн да са кажн и за докторити. Тука има двѣ синцарн, една частна, друга на карантината. Тѣя послѣдната яскачи до толкова цѣната на лѣковити, щото единъ сиромашъ не ще бѣди въ сѣстоиѣе да плати за да си земи лѣкъ. Докторътъ отъ тая синцарѣя, за да отиди да види нѣкой болѣнъ, иска предплати 20 гроша. Единъ сиромашъ на когото жената се бѣше разболѣла предъ нѣколко дни отъ холерата отиди да го види за да ѣ даде потребити лѣкови, нѣ докторътъ каза чн трѣбува да му даде 10 гроша напредъ. Бѣднѣиъ нѣмалъ освѣнъ 10 гроша и извади та му ги дава. Нѣ той ги отбѣсна и искалъ 20 гроша. И до дѣто да намѣри още 10 гроша за да му плати, жената му издѣхна.

Нѣй мислимъ чн въ днешнити обстоятелства, Н. Н. Расимъ-паша ще направн една голяма услуга на населѣнѣе, ако повика отъ Цариградъ нѣколко доктора и гетердиси противохолерически илаци. Съсъ тоя начинъ нѣй мислимъ чн ще можатъ да са избѣгнатъ много злощастѣя!

ЦАРИГРАДЪ, 15 Августъ. — Тѣя дни ми са падна нѣтъ да мина презъ Балкананъ за да пообиколая прѣителити си. По злощастѣе нѣкого отъ тѣхъ неможихъ да намѣра. Азъ сѣднахъ на каѣшенето за да се попочина, и зарѣчахъ на каѣшѣята да ми донесе едно нарѣтеле и да ми направн едно каѣе.

Въ това врѣме изява ми са единъ прѣителъ съсъ когото са познавахим отколя врѣме. Той ма здрависа и каза: имамъ добри новини да ви убѣда.

— Какви сѣ тѣя новини? попитахъ.

— Ахъ! тѣ сѣ страшни отговори. Тѣ сѣ новини проклѣти на нѣкои отъ нашити чорбаджѣи.

— Ха! Нима вашити чорбаджѣи сѣ проклѣти! сирѣчь лоши! урсун! свирѣнници.

— Белкимъ ты не ги знаещи каква стока сѣ тѣ!

— Хаберъ нѣмамъ, отговорихъ. Азъ не съмъ живѣлъ въ Балкананъ за да ги науча. Истина Турѣя пиѣшеше по нѣкои за тѣя тѣхнн проклѣти, нѣ азъ не ги нѣрувахъ нѣкого.

— Много сте излѣгани, баю, каза прѣителътъ. Азъ живѣи отъ десѣтъ години въ тоя ханъ, и до сега не съмъ ги нѣкого виждалъ добри, кротки, каквото даля Господъ, ами сѣ таквиъзъ изопачени, терекѣи, начумерени. И това дѣто нѣши Турѣя го нѣши много право и твърдъ безпристрастно.

— Да ма простишь! отговорихъ. Чорбаджѣити сѣ твърдъ добри хора. Тѣ не сѣ твърдъ мнзосердѣи, ами нѣма зараръ. Ти си сѣрдѣиъ на тѣхъ, види-са, и за това ги корѣишъ тѣй безчестно.

— Абе брате, азъ не ги корѣи амъ ти казвамъ чн сѣ проклѣти. Азъ съмъ ги униталъ отъ много врѣме. Его и до тоя бой азъ нѣмъ чинихъ и хизменерлѣкъ и мекерлѣкъ, и макаръ да нѣмаха човѣщина къмъ мене, нѣкого не дѣрзувахъ

обаче да ги хули, ами вчера направиха работи които распакаха цѣлъ ханъ и които осжда съвѣстѣта на човѣкътъ.

— Какви сѣ тѣя работи? я ми ги кажн?

— Да ты ги кажн, братко. Ама не дѣй убажда кой ти ги е казалъ. Слушай. Вчера стана една голяма гюрюлѣя тука. Двама трима чорбаджѣи бѣха дошли и рѣшиха да испадятъ отъ ханътъ двѣ момчета които ходатъ безъ работа и които употребяватъ по работити си безъ пари. Тѣя момчета нѣматъ тука нити баща, нити майка. Пари хичъ. Е добръ, защото сѣ въртели безъ работа, тѣ трѣбува да излѣзатъ. Чн кадѣ джѣнде да отидѣтъ? Не познаватъ нѣкого отъ Цариградъ. И да познавахъ нѣкого, кой щеше ги прибере въ това холерическо врѣме? Чорбаджѣити бѣха неумолими въ рѣшенѣето си. Тѣ искаха да си принесѣтъ днесъ непременно дрѣхити отъ ханътъ. Момчетата заплакахъ: тѣ нѣмъ са молиха съсъ сълзи на очити да ги оставятъ за сега до дѣто изминѣ холерата, нѣ за тѣхъ това вѣщо бѣше невъзможно. Народити сѣ спомогатъ взаимно въ критически врѣмена, а нашити чорбаджѣи, имали да правятъ зло! Нѣ намѣри са пакъ единъ българинъ койго да ги съжали. Тоя българинъ е достоенъ за почала. Той ги прибра въ една одѣя съсъ голѣми припирѣи между нѣго и чорбаджѣити; нѣ той ги прибра. Момчетата уцѣняватъ много сѣщо тая добрина.

Бждете добри, Г-не редакторе, да помѣстите тѣя нѣкѣи въ сѣжловити на Турѣя за знанѣе на публиката, безъ да правите други разжждѣния. Тѣ сѣ точни.

ПАНИГОРИЩЕ. 10 Августъ. — Както всяка година, така и тая година, годишнитѣ испитанѣя на ученицити отъ мажкото нн училище сѣ свѣршиха на 27 на прѣминалаго месеца; тѣ си захванаха на 25. — Преди да сѣ начне испитѣтъ, главнѣи нн учитель, Г. В. Чолаковъ, каза едно слово, съ което дади на слушателити да разумѣятъ, чн всичкити добрини на тоя свѣтъ произлизатъ отъ ученѣето и послѣ изливъ голѣмити прѣчки, които посящали въ напредванѣето на ученицити отъ нередовното нѣвъ дохождѣне въ училището и най после показа на нашити сѣляне чн трѣбна да обрѣжнѣтъ особено внимание врѣху училището нн, като сѣ наредѣтъ и по добри училищни закони.

Ученицити сѣ испитаха на Български, Турски и Гръцки язици; отгозорити имъ бѣха доста удовлетворителни.

На другата неделя, сирѣчь на 1-й Августъ сѣ свѣрши испитанѣето и на дѣвического нн училище. Като сѣ собра народѣтъ една млада девойка отъ ученицити каза едно слово съ което показа необходимѣи нужности за изучѣнѣето на женскѣи полъ. Младѣи девойки наспротивъ способностити си и сиротнѣи егаранѣята на учителката, Пелаган Панчева, доста добря са отговориха.

## ФРАНЦИЯ.

Тѣя дни Г-нѣ Маркиъ де Лавалетъ, министръ на вътрѣшнитѣ работи, отправилъ едно окръжно писмо до сичкити градоначалници на французската имперѣя. Въ това писмо, Г-нѣ де Лавалетъ потвърждава тишина-та съсъ която набѣранѣята станахн и облажѣяа избѣрачнитѣ за дѣто си жертвувахъ взаимно своити исключителни претенѣи; той обѣщавѣа чн правителството, предъ очити на което неможн да има нити побѣдителн, нити побѣдени, ще прѣвѣи съсъ Драго сѣрѣе ветхити и новити избраници

По миналата недѣля Г-нѣ виконтъ Ла-

ферьеръ, еяверинъ на Императорътъ, трѣгналъ за Петербургъ, за да врѣчи на сегашнѣиъ наслѣникъ на руската корона знаковити на голѣмѣиъ вѣрѣтъ отъ Леконъ д'Оньоръ. Г-нѣ Лаферьеръ пристигналъ въ Петербургъ. Той са прѣвѣи овиъ день отъ Императорътъ Александра II въ голѣмѣиъ палатъ на Петерховъ. Освѣнъ знаковити които носѣше, той врѣчилъ и едно своєрѣчно писмо отъ Императорътъ Наполеона III.

Споредъ нѣкой вѣстници които пристѣгнаха съсъ послѣдната поща отъ Европа, холерата са явила въ Паришъ. Много случаи сѣ потвърдили. Хората сѣ испомашени.

## ПАПСКИ ВЛАДѢНѢЯ.

Пишатъ отъ Римъ чн Папата са радува съсъ едно добро здравѣе. Никакъвъ бѣлѣкъ на холера не са е още появилъ въ областити на черковата. Гимнѣи дѣто пѣдатъ отъ съмнѣнитѣ мѣста, сѣ подчинѣни, въ папскити скѣли, на сѣщити предупредителни мѣрки кѣкто въ италианскити скѣли. Писмата дѣто пѣдатъ отъ Истокъ п Анкона са чиститѣ и пушатъ, и пѣтуванѣята между тоя послѣднѣиъ градъ п Римъ сѣ приврѣменно прѣкъснати. Войнската властъ зѣ стрѣги мѣрки за да държи войската въ добри условѣя.

Отъ нѣколко врѣме много вѣстници прѣскаха слухови чн правителството на Сѣв. Отецъ рѣшило да умночи войската си. Тѣя слухови сѣ днесъ официално потвърдени. Войската на Папата са вѣскача сега на осѣмъ хиляди души. Много хора сѣ писали своеволично за да послужатъ на черкувата. Това е добро; повече, то е едно доказателство за добрити чувства които католицити имѣтъ за духовнѣиъ си началникъ. Нѣ пред нашити очи това умножѣнѣе на войската не ни са вижда нити твърдъ нужно нити твърдъ способно направѣно. Защото тая войска колкото п да бѣди многочислена нѣ само не ще можн да са бѣи, нѣ още не ще можн да бѣди нѣкого въ сѣстоиѣе да надѣи на друга нѣкоя сила. Свѣтската властъ на Папата не можн да са съхрани освѣнъ чрезъ симпатѣити на христѣанската Европа. Слѣдователно нѣй мисламъ чн Свѣтѣиъ Отецъ добръ щеше да стори да харчи парити си по други общенародни ползи, отъ колкото за поддържанѣето на една бесполезна войска.

## РУСИЯ.

Голѣми пожари слѣдуватъ въ тая дѣржава отъ нѣколко врѣме. Нѣкой неможн още да намѣри подпалителити на тѣя огньови. Правителството, което направн толкова уси-лѣя отъ зимѣска насамъ за тая цѣль, обаче нѣговити уси-лѣя не сѣ дали още никакво слѣдствѣе. Загубити сѣ неизмѣримо голѣми. Много хора отдаватъ тѣя огньови на из-блѣгодарностьта на рускѣиъ народъ отъ сегашното сѣстоиѣе на работити. Други казуватъ че сѣ безъ сѣмѣнѣиѣ Поляцити, защото Александъръ II нерачи да ги остави да си подновятъ царството. Трѣти, притурятъ, чн е само рускоѣ правителство. И нѣй сами незнайми сега кои отъ тѣя три вида хора да предпочѣти и да вѣрвѣи.

Ако кажимъ чн сѣ Поляцити грѣшнѣи и предъ Богъ и предъ хората. Ако кажимъ чн е самото правителство, пакъ грѣшнѣи

защото както правителствата тъй и хората, не склоняват никога да си правят зло сами. Но ако кажемъ че е руският народъ не грѣшъ. Това е близко до истината. Ония които сѫ ходили въ Руссія ще споделятъ нашето мнѣние. Руският народъ сѫ намира въ едно много влощастно състояние. Той е изложенъ и само на сичкити угнѣтѣния на благородството, и въ още и на сичкити капризи на правителството. Подъ покровителството на едно чуждо правителство той можеше да прѣмине по добъръ животъ. Мѣстнотелствата сѫ голѣми. Нравственна отхрана нѣма. И отъ тука пазлува чѫ като сравни своето лошо положение съсъ доброто положение на подданиците на чужди правителства, той сѫ утѣкчава и отчаява. Сѣки знае какво прави отчаяването.

### ИСПАНИЯ.

Кореспондентинъ на Ен де панадан сѫ Бѣлжъ отъ Мадридъ извѣстива чѫ правителството не проводило тѣ дни до сичкити управители на областити една телеграма въ която имъ обвѣща официално припознаването на италианското царство. Въ тая телеграма то имъ назначаваше още и наименованието на посланици които не проводили и дѣти царства.

Тая телеграма са обнародвала по сичкити мѣстни вѣстници. Впечатлението което произвело въ духоветѣ било благоприятно. Духовенството сѫ само разсърдяло. То мислело чѫ съсъ тая срадия ще отвори царската отъ рѣшеніе то и, въ нѣговити надѣжди сѫ изиграли.

Виновиците на сѣзаклѣтието което бѣше са открило преди нѣколко врѣме въ Валанція и между които сѫ намираха нѣколко главни оаиери отъ вонската сѫ ождали, единъ въ юрекъ, други въ тѣмници. Наказанието имъ са вѣскачува отъ два мѣсеца до шестъ.

Мъливи са бѣха прѣснали чѫ холерата сѫ явила въ Испания. Тѣ мѣли вѣматъ нѣкаква основа. Само единъ човѣкъ умрѣлъ отъ тая болестъ въ Гибралтаръ, въ той былъ Малтезинъ и излязъ едно голѣмо количество грозди.

Мадридското правителство zelo веки потрѣбнига ижѣненчески мѣрки за да възбрани входътъ на тая болестъ. Нѣ го ублажаваха за тая нѣрговостъ.

### СЪРБИЯ.

Писатъ ни отъ Бѣлградъ чѫ князь Михаилъ са тѣмилъ да са раздѣли съсъ сегашната си сѣпура, по причина чѫ немоща да прави аѣща. Това раздѣленіе щяло да стани тѣ дни. Книжницата Юмѣта не была хичъ сѣрдита за това нѣщо. Тя искала само една пенсія съсъ която да можѣ да живѣи, и щяла да са отгѣгли въ Вѣна дѣто да скончи животътъ си.

Слухои са прѣскали въ Бѣлградъ чѫ князь Михаилъ былъ готовъ да са згоди за една княгиня отъ руската фамилия. Това е една важна новина и иди съвършено на политиката на рускиятъ макѣпелѣмъ. Въ нашитъ кореспондентниъ и намира още за твърдъ неосновна.

Въ сто къ, вѣстникъ когото Г-нъ Андричъ бѣше зафанаъ да издава на български въ Сърбія, умрѣлъ тѣ дни. Прѣдъ да умрѣ той сѫ улакувалъ много злѣ отъ безпаричниги ударѣ на Българии. Зелѣнъ умрѣ! Споредъ гордата си програма той трѣбваше да живѣе бария въ една година. Въ види са, като немощъ да са распространи по Българии, парити на . . . за поддържаніето му да са минали на други нѣкой вѣстникъ. Богъ да прости единиятъ и да поживи другиятъ!!!

### СЪБАКВИ НѢЩА И НОВИНИ.

— Научавами са чѫ Т. В. Аали-паша и Кіамилъ-паша раздавали сѣки день по 1400 оки орѣзъ по бѣднитѣ класовѣ отъ Бѣбекъ:

— Н. В. Великиятъ Везиръ далъ заповѣди тѣ дни да са поправятъ сичкити болници по вжнѣ.

— Рифаатъ ефенди, нарѣшенъ Наибъ въ Съресъ, са наименова Наибъ въ Салоникъ.

— Писатъ ни отъ Сѣвѣи чѫ прѣдъ нѣколко врѣме Митхаатъ-паша посѣтилъ тоя градъ.

— Холерата въ Цариградъ фана да умалѣва. На день умиратъ 20—30 души, споредъ обстоятелствата. Нѣка са надѣвами чѫ скоро ще и видимъ да изчезни съвършено. При сичко това не трѣбува още да си разваляме дѣтата които сѣми дѣржѣли презъ холерата; защото съсъ това можимъ да дадемъ причина да са разболѣимъ.

— Писатъ отъ Русчукъ чѫ много случаи на холерата сѫ потвърдили въ тоя градъ, и особено помежду дечерлузата. Въ хората не вървали още чѫ това е холера.

— Мигаадъ-паша, главенъ управитель, далъ строги заповѣди по сичкиятъ Вилаетъ за да са възбрани продажбата на мѣсата и на зарзаватити които поврѣждатъ по холерическо врѣме. Това е добро. Нѣ нѣ са съмнѣвами за изпълненіето на тѣ заповѣди. Добро щеше да бѣди ако Митхаадъ-паша направеше една расходка по сичкити градища които са намиратъ подъ управленіето му за да тури въ дѣйствиѣ самъ тѣ спасителни мѣрки.

— Писмата които прѣйхми тая недѣля отъ Тулия ни извѣстиватъ чѫ повечето отъ жителити забѣгнали по кѣрницата отъ страхътъ на холерата които върлува сега въ тоя градъ. Нѣи не бѣхми съвѣтвали съотечественицити си да не бѣгатъ. Нѣ ще забѣлжѣмъ чѫ когато бѣгътъ трѣбува да имѣтъ приготвено едно добро живѣлище и да сѫ добъръ облечени. Въздухътъ е моленсанъ. Една най малка насѣнка можѣ да докара холерата.

— Г-нъ Панаретъ Рашевъ, жителъ отъ Букурѣшъ, благодарилъ да подарѣ единъ листъ отъ Турція за търновското училище.

— Въ Салоникъ холерата върлувала съсъ голѣма строгостъ.

— По причина на многото ни кореспонденции и статии които са сѣбраха, нѣкои немоща да са почитатъ тая недѣля; нѣи можимъ синсхождѣніето на съчинителити имъ. До недѣля и до друга недѣля тѣ ще ги видятъ обнародвани въ стѣловити на Турція.

— Писатъ ни отъ Свищовъ.

„ Никакъвъ бѣлегъ на холера не са е още появилъ. Въ хората сѫ почти сичкити исполнѣнени. Нашити синцовци я чакѣтъ съсъ отворени рѣжѣ да доди. И наистина какво друго сѣдство можѣ да и доведе по-скоро кояко страхътъ? Нали е страхътъ който зема повече жертви кояко холерата, чумата и други такви опасни болести? „

— Една телеграфическа депеша извѣстива чѫ единъ голѣмъ бунтъ избухналъ тѣ дни въ Тѣмисъ. Тоя бунтъ са былъ причинилъ отъ скорошното изваждане на единъ законъ който задѣлжвалъ тѣмискиитѣ жители да плащѣтъ данѣкъ за кравити си, за кучетата си, за котити си и пр. пр. Въ тоя бунтъ много свѣтъ са потрошили. Мѣстното правителство было прѣсѣлено да уничижи тутакси тоя законъ за да прикоти духовити.

— Миналата недѣля, день на свѣта Богородица, Гръцити отъ Арнауткую направиха една тържествена литургія за здравіето на Н. Ц. В. Султанатъ и на нѣговити министри. Тая литургія са извърши отъ единъ владика и едно голѣмо число свѣщенници. Подиръ извършваніето на литургіята духовенството

одиди при конакътъ на Т. В. Аали-паша и Кіамилъ-паша дѣто испя една молитва на турски. По слѣдствие на това, Н. В. Аали-паша отправилъ едно писмо на грѣцки до главнитѣ членовѣ на тая община въ което ги благодарѣ за тѣхнитѣ благоволителни чувства.

— Научавами са чѫ Князътъ на Сърбитѣ велѣ тѣ дни единъ нишанъ отъ рускиятъ царъ.

### ИЗВѢСТІЕ.

#### ДОХОЖДАНІЕТО НА ЛЪКАРЯТЪ Л. ЛАМЕРЪ ВЪ ЦАРИГРАДЪ.

Лѣкарятъ Л. Ламеръ, членъ отъ царското училище на хирургитѣ въ Ангилтера, лиценциатъ отъ царското медицинско училище въ Единбургъ, лиценциатъ отъ царското синцарийско общество въ Лондра, докторъ въ медицината при Ердангенскитѣ юниверситетъ, синъ на лѣкарятъ Самуилъ Ламера, отъ 37 Бедфордъ-Скара, Лондра, съчинителъ на прочутото списаніе лично предупрѣзване (презервационъ персоналъ), има честь да извѣсти на публиката, чѫ е дошелъ веки въ Цариградъ, на Пера, на голѣмата улица № 159 за визити на званіето си и чѫ нѣговити консултации върху сѣкакви случаи слабости, безилія и безплѣдїи, които произхождатъ отъ скръшнитѣ немощности на младостта и на узрѣлѣтъ възраст, ще ставатъ, презъ малко то му стоѣние въ градътъ ни, лично или писмено сѣки день отъ 10 сахата до 3 сахата слѣдъ пладня и отъ 6 до 9 сахата вечерѣта, по европѣнски.

Лѣкарятъ Ламеръ обнародува едно ново издание съ гранури (образѣи) и случаи и пр. пр. отъ съчиненіето си което са нарича:

#### ЛИЧНО ПРЕДУПРѢЗВАНІЕ.

Лѣкарско популярско опитуваніе върху изцѣляваніето на неврическата и тѣлесната слабостъ която произхожда отъ уединени навикуеніи, отъ безмѣрности, отъ тропикални хави.

Когато има възможностъ за едно съмнѣніе, което поврѣжда щастіето на животътъ ни както и щастіето на другитѣ хора, умѣтъ и нѣравоуцѣнето ни правятъ една длъжностъ за да го рѣшава. Това е едно дѣло което несприятелности на жененіето, насѣленето бѣкѣрство, мисленното и физическото отслабване имѣтъ изворѣтъ си въ причини на които коренѣтъ е проишкналъ въ пролѣтъта на животътъ и на когото плодѣтъ прави да чувствуваме горчивинѣтъ му вкусъ подиръ много врѣме.

Отъ двацѣтъ години, лѣкарятъ Ламеръ са е посвѣтилъ за лекуваніето на тѣ безредби и съчинителъ му за лично предупрѣзване ни учи какъ принадлежностити на мѣжкитѣ възраст са загабѣтъ и отслабнуватъ и какъ могатъ да са поправятъ и уплатятъ здравѣи и спани до една далечна епоха на животѣтъ.

Това списаніе са продава по 1 франкъ и 50 сантима или по добъръ по 6 гр. и 30 п. при книгопродавцитѣ Каехлеръ и Венсѣ, голѣма улица Пера, № 323 и са испроважда свободно съсъ почтата споредъ надписѣтъ за 2 франка. ~~Въ~~ Болонити въ Турція и съседнитѣ страни са умоляватъ да са отнесѣтъ кояко е възможно по скоро при лѣкарятъ Ламеръ, защото други работѣ го викатъ да отидѣ сега скоро въ Ангилтера.

Сѣко писмо за консултации трѣбува да е придружено съ 25 франка, било въ банкѣрски билетъ било въ почта до единъ сарафинъ или търговецъ.

Лѣкаръ Л. Ламеръ.

Бѣногау, голѣма улица, № 159

#### ПРОТИВОХОЛЕРИЧЕСКА ТЕНТУРА.

Тентура на Гюако, цѣръ срѣцу холерата. Тоя цѣръ, който са употрѣблява твърдъ много въ Америка срѣцу ухапваніето на змиитѣ, са е давалъ док. Шабѣръ въ хиѣди холерически случаи съсъ най голѣмѣ успѣхъ.

Тентурата приготвена споредъ предписаніето на док. Шабѣръ са намира въ англишката синцария на Галата, Санджкѣлиѣръ, улица Чомакѣли, № 9.

Цѣна на шишето 12 гроша.

Продажа топанъ и надребно. Испроваждане по областити.

Бѣлѣжка. Книжката кояко е залесена на шишето убажда какъ трѣбува да са зема дѣлѣтъ

Отговорникъ Никола Геновичъ.